

Revista

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an . . . . . Lei 200—
Pe un jumătate an . . . . . Lei 100—
Autorități și instituțiuni . . . . . Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPA TARIF SE PRIMESC LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
Telefon: 7-60

Cum s'a răsrânt în conștiința noastră cazul ciocoiului Burillianu

Un gest de mână forte cu adânci temeuri morale

Mai bine mai târziu, decât niciodată spune un adagiul. A început epoca înviorătoare a răfuielilor reale. Un fapt divers, mai mult decât banal, a produs un întreg proces de lămurire și de primenire a atmosferei: mazierea ciocoiului frumos și prost Dem. Burillianu. Dacă ar ajunge acest fapt mărunț la cunoștința asprei școlote, intransigentei mulțimi, care vrea fixarea unor linii de hotar, ar produce un lăureș de bucurie, un chiot de sărbătoare, așa ca la nuntă! Tăranii, nu și-au trimis mandatarii lor autentici să stea de târguială cu un pumn de estropiați ai naturii, de imbecili fărdați, cu acea minoritate dominantă până mai ieri, mereu cărtoare la orice inoie, coruptă până în măduvă și incapabilă de a spăla o lingură.

Minunat! Faptul a deslăntuit în conștiința noastră toate resorturile adânci de afirmare a voinții unui neam întreg de plugari vânjoși, ultragiati cu nerușinare în drepturile lui consacrate de principiul forței numerice.

Vânzoleala isterică a cluburilor boierești a stărnit ilaritate. Ciocoi s'au anranjat în linie de bătaie, așteptând cu umbrele deschise, în pantofi de laac și cu monoclu, asaltul mulțimilor. O să fie o răsmeriță cum nu s'a mai pomenit în istorie: răsmerița ciocoilor săătu, jigniți profund în sentimentele lor cavaleresti de vanitate dominante. Este nevoie de coasă, sau de pșar? Ne facem de răs! Un chiot numnai de bucurie a triumfului, și le va îngheta sângele în vine!

I-ați numărat? Nu credem că trec de 50. Plăieși elegați ai ghișeurilor, miazestrii fricoși ai profitului parazit și imoral, s'au strâns buluc la mare sfat și-au hotărât s'asmuțe câinii asupra propriilor lor ciobani. Dar duulăii mocănești mărăie, le arată coșama sbârilită și-apoi se întind mulțumii de stăpânii credincioși, lăsându-se mângăiați, pe pajîstea verde a liniștei, de zefirii primăvăratici ai victoriei. Este adevărat, că în trecut, boierii vechi și noi aveau dreptul de pace și de războiu, de liniște și de răăscoală, erau singurii cetățeni apărați de lege întotdeauna, singurii care puteau să dea expresie svăcnirilor tunmultoase ale nemulțumirii! Se întâmpla însă uneori, că voevodul îi ducea la abator, rărind rândurile celor nesătuși și necredincioși. Și era de-ajuns pe vremea ceia. Dar vremurile s'au schimbat. Voievodul tuturor Românilor, a înlocuit sfatul maziștilor boieri, cu sfatul celor 13 mărămoane de cetățeni. Tânăr, aspru și măându de puterea lui creatoare, Carroll al II-lea scrie cu spada conștiinței lui, zâmbind, o pagină de glo-

rioasă istorie. Un gazetar, meșter la vorbă, care ciugule cu mintea imaginii pentru boierii nemângăiați, poate convins mai mult de lucrativitatea imaginilor, marfă imponderabilă dar de preț, construiește pe seama lor dicționarul poetic al situației: „Revoltă robustă, demitere fulgerătoare, depășirea măsurii în afirmarea voinței de autoritate, silueta de Duce ai cărui strămoși au participat la cruciate, (o duioasă admirație pentru prostul alungat în bârlogul plăcerilor epicuriane) frângerea zăgazului ideii de ordine sub presiunea formidabilă a puhoiului apelor revoltei populare, etc. Admirabile boliverne, pentru Căpitanii parfumați care vor mângăia barba răvășită a neinducecatului revoluționar! Noi știm însă un lucru: gestul guvernului național-tărănesc, subliniat prompt de augusta voință

regală are adânci temeuri morale! S'a sfărâmat starea de indiviziune, care confunda patrimoniul public, cu patrimoniul privat al bancherilor, banca națională, transformată de liberali într'o imprimerie de maculatură care trebuia să alimenteze băncile ortacilor poficioși la bogățiile țării prin descătușarea instinctelor sălbatice de acaparare, intră astăzi pe făgașul unui sănătos institut de emisiune, un adevărat regulator al pieții de schimb, și nu un instrument de dominație politică în mâna unei clici. Politicul, ca expresie ideală a colectivului a triumfat asupra economiei dominat de egoismul individual al profitului. Intrăm în epoca marilor încadrări colective, a statului ordonator, exponent al intereselor tuturor. Se curăță atmosfera de miasmele trecutului.

Politica agrară a României

Ce trebuiau să facă „boierii cu dragoste de țară“ care ne-au bătut moșii și părinții cu funia udă — Inflințarea Creditului agricol

Toată cultura română modernă s'a desvoltat ca o neîntreruptă reacțiune, ca un dureros protest îndreptat împotriva partidului liberal. Vorbim de mișcarea spirituală în jumătatea II-a a veacului al XIX-lea și în primul pătrar al veacului al XX-lea, acest răstimp înglobând primele înjghebări robuste ale spiritualității noastre. Dacă cercetezi mai adânc lupta între forțele așa zise reacționare și cele liberale, considerate ca revoluționare, observi că centrul de gravitate al neînțelegerilor politice care au frământat România de ieri, a fost moravurile scăzute ale noilor ciocoi, nepriceperea lor înspăimântătoare, corupția care rodea toată vloga acestei nații de plugari, fără a compensa prin nimic, prin vreo creație impozantă măcar spolierea nerușinată a contribuabilului necăjit.

Complect absenți dela realitățile noastre social-economice, ignorând substratul bogățiilor naturale ale țării, au guvernât, cu mici întreruperi, aproape trei sferturi de veac, măcinând sistematic toate resorturile idealismului nostru, împiedicând o normală și morală desvoltare a țării. Datorită derbedeilor liberalismului autohton, am fost văduviți de o școală de idealism curat, de sacrificiu în interesul superior al neamului, toată activitatea lor politică reducându-se la vorbe goale, foarte costisitoare

pentru poporul românesc. Evident că astăzi, scoși din arenă pentru todeauna de ineluctabilele comandamente ale istoriei, liberalii nu mai prezintă decât un interes documentar. Acesta este și rostul prezentei expunerii sumare, pentru a lămuri pe cei nedumeriți în privința istoricului partid. Fără o perspectivă a asamblului, guvernând după metodele unui empirism miop, au exploatat în folosul unei clici de bancheri și proaspeți moșieri, toate împrejurările care-au încheiat în mod fortuit destinele noastre.

Fiecare gură-casă se simția îndrituit să afirme înainte de războiu, cu orice ocazie, că România este o țară „eminamente agricolă“.

Se cunoștea, din partea multor oameni de ispravă, unii făcând chiar lucrări de sinteză în materie de politică agrară, următoarele importante probleme care se puneau agriculturii:

a) Politica agrară nu se reduce la o simplă problemă de gospodărie organizată prin introducerea mijloacelor tehnice, a îngrășămintelor chimice și a formării cadrelor de tehnicieni agronomi, ci comportă o întregă cunoaștere a deuseurilor, a pieții mondiale, adică o rodnică politică agrară reclamă pentru organizarea rațională a procesului productiv, întinse și a-

(Continuare în pg. 2.)

Dictatură în largul Europei

Premisele dictaturii moderne. Lupta rutinei politice cu progresul tehnic și social. Până și Anglia
de Victor Cornea.

Ideia dictaturii se agită în multe părți. În România, ca și în Germania, Austria, și până și în Anglia. O discută presa, cluburile politice, națiile însăși, în timp ce regisorii ei sunt la lucru. S'ar putea zice că ea plutește în aer. Popoarele, la grele răspântii, — ca cea de astăzi — se gândesc și uneori chiar recurg la acte disperate. Ori, România ca și alte multe state, trece printr'o criză economică, fără pereche în trecut. Așezările politice însăși par amenințate. Totul va atârna însă de calea ce va fi aleasă; reintrămărire sau prăbușire.

Sistemul economico-politic încă în vigoare s'a dovedit învechit, insuficient și defectuos. Concepții noi, s'au ivit și catapulțează vechiul așezământ al comunităților agrare și industriale deopotrivă. Fructul revoluției individualiste, care începuse cu cea franceză este în discuție. O revoluție nouă, mai lentă dar și mai penetrabilă abea a pornit: nu din impulsunile omului de pe stradă însetat de „libertate“ și „drepturi“, ci din sânul laboratoarelor de știință unde se plămădește o nouă tehnică de producție, deci de distribuție a bogăției create, nu atât de mâna omului — de aci înainte — cât de mașină.

Incepe veacul roboților și cu el, probabil o nouă civilizație.

Sustinătorii ordinii existente au luat poziție, pretutindeni, contra reformelor impuse de noua tehnică industrială și socială. Dictatura li s'a părut a fi o alternativă potrivită. Unii s'au întors la ea, practicând-o în sensul și aspectul ei machiavelic. *Primo de Rivera*. Alții, mai înțelepți, i-au schimbat fața. *Mussolini*. Așa s'a născut fascismul, italian în prima fază, internațional în a doua. Fascismul, așa cum se practică, este o doctrină reacționară. Contra socialismului sub orice formă.

Regimul de mijloc — nu e în stare — prin însăși natura lui să țină piept stângei extreme. În opinia noastră, democrația burgheză corespunde în ordinea politică a ceiaze Karl Marx presupunerea că reprezentă în ordinea economică, concentrarea bogăției în mâna câtorva, pentru procesul de naștere a societății socialiste: un stagiu de pregătire pentru o altă formă. Și aceasta pare că se confirmă prin datele actualei crize a sistemului capitalist.

Cât de gravă în consecințe este criza economică se vede în faptul că ideea dictaturii și-a croit drum până și într'o țară de tradiție ca Anglia. Un tânăr de treizecișase de ani, inteligent și ambițios, fost membru în actualul cabinet laburist, *Sir Mosley* a cerut printr'un manifest public un

supra-cabinet de cinci, cu putere asupra parlamentului și economiei naționale, deci un consiliu de cinci dictatori, un consulat modern care să lucreze după un plan național. Zilele trecute acest „would-be dictator” s'a put de laboriști și a lansat al cincilea partid englez „The New Party”. Condițiile politice și în special opinia publică din Anglia l-au silit deci să se abată dela „manifest” și să apuce pe calea ideii reprezentative. Prin urmare — dictatură-parlamentară.

Nu interesează aici, dacă politica lui Sir Mosley e rea sau bună. Semnificativ este faptul că ea s'a putut produce în țara aceasta. Astfel, după cum Italia are pe Mussolini, Germania pe Hitler, Anglia are de acum pe Sir Mosley „cel cu mâna de fier”.

Politica agrară a României

(Urmare din pg. 1.)

profunde cunoștințe de politică comercială. (Nu-i vorba, că învățământul agricol profesional în România mică, ca și în cea mare a fost și este sub nivelul exigențelor științelor agricole moderne.

b) Indicațiile politice comerciale antebelice, au desvâluit o modificare importantă a pieții mondiale pentru produsele agricole, cu profunde consecințe pentru țările agricole exportatoare. Anglia, Franța, Germania și toate statele industriale impuneau o nouă orientare țărilor agricole, datorită faptului democratizării alimentației, fenomen care sărea în ochii cercetătorului conștiincios. Muncitorul industrial occidental începea să consume mai puțină pâine și în schimb mai multă carne, mai multe fructe, legume, lapte și derivatele sale, ouă etc.

În locul culturii extensive a cerealelor, se impunea dezvoltarea creșterii vitelor, a păsărilor, a plantelor oleaginoase și leguminoase, a plantelor industriale pomicultură. Dezvoltarea tracțiunii mecanice, care limita tracțiunea animală, era deasemenea un indicium prețios pentru noua orientare economică. Ce-au făcut liberalii în tot timpul guvernărilor lor pentru progresul economiei agrare.

Tinerii economiști, veniți proaspeti din străinătate, se împiedicau de habotnicia neroadă a unui Vintilă Brătianu sau a altuia asemănător, care-i îndreptau spre sterile funcții birocratice, iar sugestiile lor, fructul unor studii temeinice erau vărâte ca de obicei în sertar, la dospeală. Cât despre organizarea unui aparat potrivit pentru exacte și laborioase informații asupra pieții mondiale, de care să se țină riguros socoteală, nici vorba.

Organizarea internă? Minunații consilieri agricoli, care înregistrau cu epiderma, temperatura celor patru anotimpuri.

Pentru liberali problema agrară a României, nu s'a pus niciodată pe planul nevoilor de rațională organizare a producției și-a desfacerii rentabile a produselor agricole, ci ca o chestie de repartiție a proprietății, instrument minunat de luptă politică cu ciocoi latifundiați.

Nu numai că n'au ajutat agricultura, dar au fost dușmanii ei de moarte. Pentru a proteja o industrie parazitată, au paralizat printr'un protecționism sălbatic și prin taxe de export irezonabile, întreg avântul economic al țării, într'o vreme când am fi putut face minuni. Creatorii mazzmului economic de astăzi, acei care ne-au sleit resorturile bogățiilor noastre, slăbindu-re capacitatea de rezistență la criză, sunt acești băieți de bani gata conduși azi de înțelepciunea dlui Duca!

c) S'a pus încă înainte de războiu, și atunci ar fi fost foarte potrivit, chestia expropriării și improprietării țăranilor. Luptele agrare ale țăranilor au fost pătate cu sânge. Dela divanurile adhoc încoace, țăranii au revendicat răspicat dreptul lor la pământ smuls prin fraudă de bo-

Tot în Anglia, un grup de mari industriali și bancheri cere guvern de oameni de afaceri (*business government*), care să conducă statul după principiile aplicate în conducerea unei mari întreprinderi industriale.

Un ziar liberal (într'un sens, toți englezii sunt liberali, ca oricare individualiști, dovadă socialismul *sui-generis* al laburistilor) a prins în caricatură șansele amatorilor de dictatură: un individ, cu mânecile răsfrânțe, cu muschii umflați și cu un imens par în mână, se oferă grațios lui *John Bull*; acesta însă îi răspunde, pe dată, „intrusului”.

— „Așa ceva să fie la D-ta, acasă”.
Oxford, Martie 1931.

Victor Cornea.
(Va urma).

Armata Roșie Părerii pro și contra

Armata roșie nu mai este astăzi aceeaș hoardă neorganizată care în 1919 s'a lăsat să fie bătută de Poloni fără să opună vreo serioasă rezistență. Aceasta putem să o admitem fără să producem deosebite dovezi: în cursul ultimilor ani armata roșie a fost considerabil reorganizată și astăzi ea este neîndoiește una din cele mai mari forțe militare din lume.

Cu toate acestea părerile specialiștilor militari din toate țările sunt foarte diferite asupra calității și pregătirii armatei bolșevice.

Generalul Halm (care actualmente se află la Moscova) a declarat, că după părerea sa armata roșie nu este încă în stare să opună o serioasă rezistență unor forțe militare regulate, că în caz de războiu nu are artilerie modernă, nici munițiuni, nici proviziuni de războiu și că armata roșie ar fi deajuns numai să întrețină ordinea internă a Rusiei Sovietice.

Alții dimpotrivă, mai ales conducătorii sovietelor, sunt plini de laudă asupra valorii armatei lor și generalul bolșevic Vorosolil a declarat că armata roșie în caz de războiu va bate ușor orice altă armată din lume.

Unde este adevărul? Acesta nu se poate deduce decât alăturând o serie din aceste părerii așa de diferite. Să luăm mai întâiu câteva părerii critice din lagărul bolșevic (există și părerii de acestea). Așa de pildă în organul oficial al armatei roșii un ofițer superior se plânge de corpul ofițeresc. El declară: „În ceiace privește ofițerii superiori de rezervă din armata roșie, aceștia nu sunt îndeajuns de pregătiți. Starea lor materială este mizerabilă.”

În numărul 220 al lui „Krasnaia Svesda” un ofițer superior de rezervă spune: „Suntem epuizați, nu mai suntem de nici un folos. Lipsa de lucru a comandei demobilizate împreună cu mizeria legată de aceasta, precum și lipsurile generale ale vieții în Soviete, ne-a redus la stare de invalizi”.

În alt număr al aceluiaș ziar se relatează despre un început de dezertare în masă din armata rusă și adică nu sunt numai vechii ofițeri superiori cari dezertează, dar și comandanții roșii activi, proveniți din țărănime. Mulți preferă să studieze.

Acelaș lucru se observă și în masa simplilor soldați ai armatei roșii. În Rusia și soldații roșii sunt puși la tot felul de munci. Această dublă cerință, de a fi în acelaș timp și bun soldat și bun muncitor, este în paguba instrucțiunii militare a soldatului. „Krasnaia Svesda” spune că în satele de garnizoane, unde se dă instrucțiune soldaților, serviciul este așa de îngreuiat încât recruții arată o adevărată scârbă pentru militarie. Lipsesc localuri, alimente, mobile, etc. Odată pe săptămână recruții sunt siliți să se ducă în orașul din apropiere ca să aducă proviziuni, făcând adesea un drum de peste 100 verste. Autoritățile satelor de garnizoane nu sunt în stare să hrănească pe toți recruții fără mijloace și după „Krasnaia Svesda”, de pildă în guvernământul Nișni-Novgorod și districtele învecinate, mulți soldați își duc traiul cerșind pur și simplu.

Autoritățile militare nu sunt, evident, la înălțimea misiunilor și reclamațiilor din partea recruților precum și plângeri dese ale populației împotriva sistemului de sate militare, introdus de guvernul sovietic, sunt la ordinea zilei.

Și acum să arătăm părerea celor cari laudă armata roșie.

Noua reformă a serviciului militar sovietic preface orice sat într'un fel de cerc militar. Viața populației supuse serviciului militar se află sub continua supraveghere a autorităților civile și militare și e în așa fel împărțită, încât cei supuși serviciului militar pot alerga la cea dintâiu chemare a armatei roșii. În sat trăiesc alături șapte clase de oameni supuși

serviciului militar, cari pot fi chemați în orice moment în serviciu la corpul de trupă. Afară de aceasta în orice sat se găsesc uniuni de școlari organizate militarmente, de asemenea puterea sovietică n'a neglijat nimic spre a educa militarmente poporul din U. S. S. R.

Toate măsurile luate de guvernul sovietic spre a crea o armată tare și bine pregătită de luptă, explică uriașele cheltuieli ale bugetului armatei ruse, care sporește din an în an. Bugetul armatei Uniunii Sovietice întrece cu mult cifrele corespunzătoare ale bugetelor celorlalte state. Așa bugetul Comisariatului Războiului în 1927: 244.500.000 ruble aur, în 1928: 373.500.000 ruble aur; în 1929, 436.000.000 ruble aur; pe 1930: 540.000.000 și pe 1931 s'au prevăzut 720.000.000 ruble aur. În chipul acesta bugetul armatei Rusiei Sovietice s'a întrecut în ultimii patru ani, ceace nu s'a întâmplat la nici un alt stat. Afară de aceasta mai trebuie observat că nici chiar cifrele acestea nu dau o idee exactă de adevărata sumă la care se ridică cheltuielile militare ale Uniunii Sovietice, de oarece și Rusia Sovietică are obiceiul să treacă anual pentru scopuri militare multe milioane de ruble aur din bugetul altor resorturi în bugetul armatei. Dacă însumăm acum faptele aci înșirate: obținem icoana unui stat militar, care se pregătește din toate puterile pentru viitoare războaie, care dispune de un corp considerabil de vechi ofițeri desțoinici și al cărui material ostășesc de sigur nu e din cel mai rău.

Pentru licențiații universitar

Comitetul „Asociației generale a licențiaților universitari din România” roagă colegii din Cluj ca, în vederea apropiatelor examene de capacitate, și a Congresului general al licențiaților — care va avea loc, în acest oraș, la 1 Iulie a. c. — să reorganizeze Secția respectivă sau cel puțin să se constituie într'un Comitet „ad-hoc” de organizare, în vederea găzduirii candidaților la examenele de capacitate, care le incumbă. Cunoșcându-le sentimentul de ospitalitate și spiritul de solidaritate, Comitetul central speră că apelul său va avea ecoul dorit; în acelaș timp, își exprimă mahnirea că o secție puternică a sa — ca aceea dela Cluj — s'a putut dezorganiza în așa fel că Centrul nu mai știe cui să se adreseze.

Colegii clujeni sunt rugați a comunica „Asociației” de urgență, pe adresa: Pavilionul „Bucovina”, parcul „Carol”, sector 5 București, măsurile ce au luat sau vor lua, în chestia încartuirii, ultima atitudine față de examenele de capacitate cum și situația actuală a secției Cluj.

Președinte,
St. Georgescu.

Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

No. 13.991—931.

PUBLICAȚIUNE.

În baza legii jocurilor de cărți și a jocurilor de noroc, din stațiunile balneare și climatice.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 16 Aprilie 1931, ora 10 dimineata, se va ține la sediul Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale în București, B-dul Elisabeta No. 89, licitație publică, cu oferte închise și sigilate, pentru concesionarea și exploatarea jocurilor de cărți și a jocurilor de noroc în stațiunea balneo-climaterică Constanța cu plaja Mamaia, cu garanție și în condițiunile prevăzute în caetel de sarcini publicate în Monitorul Oficial No. 57, part. II din 10 Martie 1931.

Licitatia se ține în conformitate cu art. 88—110 din legea contabilității publice și art. 21 și următorii din legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și a avuțiilor publice.

Plățiți-vă
abonamentul

Ion Țăranul

Revizionism

V.

„In contra existenței neamului nostru, un al doilea cimitir e Trianonul. Pacea aceasta, ca și războiul, nu au provocat-o popoarele, ci câțiva bărbați de stat. Aceștia nu cunoșteau decât o Austrie, despre împrejurările Europei de mijloc erau neorientați, iar chestiunea maghiară (?) n'o cunoșteau de loc. (Mai exact, „chestiunea popoarelor asuprite de fosta Ungarie!“). „In aceste împrejurări, mai târziu la încheierea tratatelor de pace, pe politicienii oboșiți, reprezentanții statelor succesoare, apoi Benes și tovarășii săi, cu falsuri i-au indus în eroare și cu date mincinoase i-au înșelat. In Chateau de Madrid, delegații păcii din partea Ungariei nu puteau, decât în scris să ia contact cu diferiți politicieni. Actele și datele maghiare nici n'au fost citite și cercetate. In atmosfera de vapori sângeroși ai războiului, fără nici o examinare au primit în întregime pretențiunile reprezentanților statelor succesorale.

„Așa s'a născut sentința, contra căreia nu s'a putut face opoziție“.

Trebuie să te fi născut excroc, un criminal sau un zănatec, ca să poți să te prezinți în fața lumii cu asemenea afirmații îndrăznețe și obraznice și totuși dl Légrády Otto, șef-redactorul lui „Pesti Hirlap“ nu se sfieste de acestea.

Să acuzi în fața lumii întregi pe un Benes, un Masaryk sau Titulescu și pe toți delegații păcii, că au comis falsuri și că pe baza datelor mincinoase și-a neadevărului au clădit tratatul dela Trianon, e o obrăznicie și o crimă de nemaipomenit.

Și aceste afirmațiuni sunt făcute tocmai printr'unul dintre cele mai mari cotidiane maghiare, care reprezintă opiniunea politică a Ungariei!

Își poate închipui cineva mai multă ură și patimă contra Tratatelor de pace și contra statelor succesorale, decât o poartă și o manifestă Ungurii? O ură în care vecinii noștri își pierd capul și amenință prin patima lor pacea Europei centrale.

Și totuși împotriva acestei „sentințe a Istoriei“ nu se va putea face nici când opoziție. Să continuăm:

„Ceeace minciuna și forța au creat, aceea numai minciuna și forța a poate sustine. Păcile nedrepte, numai cu minciuna și cu forța se pot păzi și ele. Deaceea a trebuit să fie desarmate statele învinse, printre cari și Ungaria.

„Dela tratatele de pace au trecut zece ani. Timpul într'o oarecare măsură a spulberat acele minciuni pe cari tratatul dela Trianon (?) a fost clădit. Peste întreaga lume se simte, că prăzile nu se mai pot păstra, dacă le lipsește baza morală a dobândirii lor.

„Nici o parte a Europei nu poate ținea în lanțuri statornice o altă parte. (Exact! Dar tocmai acest lucru îl voiesc Ungurii prin revizuirea Tratatului dela Trianon. Adică cu 7—8 milioane de Unguri să stăpânești 14 milioane de străini! Iată echitatea după care miorlăesc jalnic de zece ani vecinii noștri!).

„E numai întrebarea zilei de mâine, dacă desarmează învingătorii sau se înarmează învinșii. Și alianțele războiului mondial sunt numai ale trecutului. Cei ce au fost încă eri prieteni, azi aproape că-s dușmani, iar timpul ne aduce noi surprize“.

„Atitudinea oficială a Italiei este revizuirea păcii, despre care întreaga Europă se gândește azi altfel, decât acum câțiva ani“.

— Ce iluzii optimiste! Il admirăm pe dl Légrády Otto pentru mirajul dsale optimist, deși realitatea e cu totul alta. Dealtfel, nu-i de mirare, fiindcă Ungurii pusteii dintre Dunăre și Tisa, sunt obișnuiți cu mirajele seducătoare ale „Fatei Morgane“. Dar acum să „vedem ce zice și cum gândește Europa“, despre cele spuse de dl Légrády. In Anglia de ex. W. Steel spune: „Sunt de părere că nu se găsește nimeni în întreaga Europă, care să creadă afirmațiile redactorului-șef

Légrády“ (dela „Pesti Hirlap“, etc. Sau: „Fata morgana de pe pusta ungară formează un fenomen aproape constant și în politica maghiară“. Iar Th. I. G. Lucher, spune despre propaganda revizionistă maghiară: „Propaganda ungară este criminală. Teza este nejustă istoricește. O revizuire generală care ar duce la vechia Ungarie nu va fi niciosată tolerată de statele vecine. Ungaria este pe o cale primejdioasă pentru pace și pentru ea însăși“.

Dar ce spune dl Légrády Otto la declarațiile apărute în întreaga presă străină și la scrisoarea deputatului englez John Bromley? Iată cum gândește Europa, stimabile domn Légrády! „Am primit scrisoarea dvs. (adică a dlui Légrády) precum și volumul „Dreptatea pentru Ungaria“. Pe acesta din urmă, deși e foarte frumos executat (!), l-am aruncat în foc“ etc. E vorba de opera de propagandă imprimată de „Pesti Hirlap“, de ediția pentru Anglia „Justice for Hungary“...

„Azi mulți se tem de a vorbi despre revizuirea tratatelor, ca nu cumva să provoace un nou războiu. Dar din zi ce merge se sporește numărul acelor cari au credință că războiul se poate înlătura și în locul tratatelor de pace se va acorda fiecăruia dreptatea cuvenită și umanitară, îndreptând astfel greșelile impuse în trecut“.

Dreptatea cuvenită și umanitară a câtorva popoare dela Dunăre s'a acordat pentru totdeauna prin Tratatul dela Trianon. Și noi înțelegem la ce dreptate (?) umanitară mai visează Ungurii!

Petre Petrinca.

(Va urma).

Situația critică a ungariei

Ziarul „Népszava“ din Budapesta, într'un violent editorial, se ocupă de situația din Ungaria. Rezumăm următoarele:

„Statele maghiare în plină mizerie au început să se trezească și această atitudine se dovedește prin faptul că s'au putut auzi spre Budapesta, din zi în zi, tot mai multe tipete de jale. Statele se trezesc, iar ca răspuns batoanele jandarmilor încep să lucească din ce în ce mai mult prin ceață.

Ministrul de interne toate plângerile le categorisește la rubrica „tendințioase“.

Statele se mișcă și întreaga lor mișcare nu vrea să dovedească altceva decât dreptul pe care îl au la viață: acest drept la viață satul vede că nu-l poate obține decât prin libertate, prin dreptate și prin pământ.

Satul e flămând și e flămând chiar și orașul. Somajul se urcă. Consumația scade. Nemulțumirile cresc și peste tot crește și brutalitatea. Tot secret nu există, jurați nu sunt și nu există nici reformă agrară. Despre libertatea presei nici măcar o urmă, iar despre dreptul de întruniri nu-i nici vorbă. Nu poți găsi de lucru, iar ajutor cu atât mai puțin.

Noua lege a cametel

Legea cametei a fost votată. Noua lege fixează dobânzile convenționale cu 6 la sută deasupra scontului Băncii Naționale. Deodată cu legea cametei s'a votat și un important proiect depus din inițiativă parlamentară de către deputatul V. V. Stanciu, prin care legea cametei va avea putere retroactivă până la data la care s'a făcut stabilizarea monetară. Dela această dată și până la intrarea în vigoare a legii cametei, dobânda convențională nu va putea fi mai mare de 18 la sută.

Cetii ziarul Chemarea

„Resurecțiunea feudalismului sau un proces de transformare statală“?

Idealismul nostru. Efectul transformărilor sociale.

Resurecțiunea Feudalismului! Așa numește Pierre Gaxotte, procesul lent de pulverizare a principiului autorității, principiu, care după el, se degajează din „unitatea orșanică a majestății statului și a puterii legii“. Și acest proces de distrămăre, de rupere a echilibrului forțelor din care se sintetizează și încheagă ideea de stat național unitar, construit după modelul Romei, se petrece în Franța, în țara în care până astăzi au triumfat forțele tradiționale asupra celor revoluționare. Ideea statului național unitar, conceput ca o putere suverană deasupra individului, claselor sau altor grupuri sociale, a coincis aproape cu originile poporului francez și-a constituit până în vremurile noastre o mândrie a acestui popor, considerat ca întemeietorul organizației vieții de stat în occidentul european. Deși nu suntem de acord cu privire la concepția Franțuzului, asupra vieții de stat, deși nu mai admitem astăzi ideea statului pur, exprimând numai funcțiuni ideal-politice și intervenind numai în calitate de depozitar al autorității suverane și ordonatoare în caz de turburare armoniei sociale, totuși găsim utilă expunerea punctelor sale de vedere, ele lămurind anumite situații, care pentru noi oferă perspective de fecundă prefacere socială și statală. Ne îndrăgim la această mică expunere și identitatea de moravuri urâte existente la noi ca și la Franțuji, organizarea vieții noastre publice fiind o copie după cea franțuzească. Evident, că noi, credincioși progresului, vom fi mai optimiști și nu vom vărsa nici o lacrimă, pe ruinele claselor care vor dispărea și ale formelor care vor apune.

Care sunt cauzele după Pierre Gaxotte, care provoacă distrămărea unității juridice și energetice a statului?

1. Răsturnarea de fapt a puterilor constituționale, prin faptul absorbirii puterii executive din partea parlamentului. Rolul de supraveghetor al statului și de protector al cetățeanului contribuabil față de risipa banului public și impietarea asupra libertății civice îndeplinit la început de parlament, este astăzi îndeplinit de firavii miniștri, născuți din sânul parlamentului, chiar în contra voinței risipitorilor reprezentanți ai națiunii. Acest stadiu de dezvoltare parlamentară nu s'a atins încă în țara noastră și sperăm că n'o să-l ajungem niciodată.

2. Dreptul de sindicalizare și de asociații sindicale ale slujbașilor, care astfel, prin puterea asociației corporative fărâmițează autoritatea. „Grupări ai sindicate, ei se pretind stăpâni ai funcțiunii, pe care trebuiau s'o exercite în numele și în interesul colectivității. Puțin câte puțin, fiecare se va obișnui să întoarcă în contra națiunii, funcțiunile pe care le ține dela națiune“. Aici, ne potrivim perfect.

3. Nepotismul, este un indiciu aparent al creațiunii de clanuri și segnerii biurocratice și politice, un semn de renaștere a marilor familii feudale. In locul statului organizat pe temeiuri romane, apare încalceitul sistem patronal al evului mediu. Preutindeni, în justiție, în armată, în prefectură, în instrucția publică găsim fii, gineri, cumnați, nepoți, etc. Și Franțuzul dă exemple. Nu-i vorbă că nici la noi nu stăm mai bine sub arest raport. Ceeace favorizează la noi nașterea și menținerea, privilegiilor de castă, este sustinuta luptă a presei. Se dă alarma din toate părțile și se pun piedici fiilor de țărani și muncitori de a ajunge în școalele publice medii și superioare. Dacă vom urma calea acestor instituții noastre de educație și învățământ, vor deveni cu vremea adevărate pepiniere pentru mânjii și ipele noii aristocrații.

Numai că în sânul societății democratice românești sau oricare alta, există anumite forțe, care indică senzul progresului social și care în nici un caz nu vor permite reconstrucția feudalismului, sau a regimului de clasă. De altfel misiunea mișcării național-țărăniște a fost djetată de nevoia de a armoniza funcțiunile ideal-constituționale, cu relațiunile concrete social-economice, așa cum sunt concepute de democrația național-țărăniște. Personalitatea, o concepem în lumina grupului întreg, iar nașterea ei se petrece ca un proces de selecțiune firească determinat de aptitudini, puterea de muncă și de luptă pentru afirmare. Suntem dușmani de moarte ai clicilor familiare!

4. Proletarizarea, adică dispariția ca clasă favorizată, din punct de vedere social-economic, a păturii mijlocii, cu toate treptele ei actuale. Clasa mijlocie, constituie, după Pierre Gaxotte, „un element de stabilitate, moderator, de ordine, acela care în toate crizele, a făcut ca balanța să se plece în favoarea soluțiilor medii și rezonabile“. Este vorba de micul burghez mai ales, de acel rentier care-și plimbă gândurile lui de mic epicurian în grădina lui de trandafiri.

Noi însă nu plângem, ci cântăm imnul vremurilor noi. Simfonia maselor împune de azi înainte un nou ritm istoriei, iar teama feudalizării, o considerăm ca un plăcut regret romantic, dedesubtul căruia descifrăm plăcerea duioasă a prăveligiaților pentru revenirea istorice. Istoria nu se repetă! Spiritul uman este în permanentă devenire.

Spiritul și formele civilizației și culturii apusene vor fi înlocuite cu o nouă formă de cultură și civilizație, cu profunde resorturi creatoare. Totul este nou sub soare! O infimă minoritate trăiește tristețea amurgului, în timp ce marea majoritate cântă splendorile aurorei. Apusul individualismului anuntă resurecțiunea feudalismului? Nu! Criza structurală a societății existente, ne va aduce surprize noi, încheindu-se astfel un capitol de istorie, animând idealismul nostru cu încrederea într'un viitor mai bun. Dealtfel, senzul istoriei, după cum spune un maestru în materie este lupta încununată de triumf a conștiinței umanității în permanentă prefacere, în contra inerției forțelor trecutului.

Observator

P. S. Instaurarea unui nou regim de clasă? O nouă încălecăre de privilegiați care la rândul lor vor înregistra păcăniile triste ale antecesorilor despuiați de drepturilor lor? Asta s'o creadă alții. Democrație sau dincolo de limitele ei, înainte, dar niciodată înapoi. Să creadă alții în revenire, noi ne-am obișnuit a crede în devenire.

Un alt album de propagandă

Ziarul „Budapesti Hirlap“ publică un articol vorbind despre intențiunea ziarului de a da publicului maghiar o lucrare în care să se arate greutățile de viață îndurate de unguri în intervalul 1920—1930.

Această lucrare va apărea la Paști, într'un format elegant, colorat și conținând 160 de pagini. Lucrarea va fi intitulată: „... Si totuși mai trăim. Ungaria 1920—1930“.

Clocotul Burillianu (cu doi!) a fost fotografiat în toate pozițiile, probabil pentru arhiva documentară a bărbilor galante. — Va fi un pap model pentru frizerii noștri.

Săptămâna

Campania drăcească a opoziției pe tema împrumutului e pe punctul de-a depune armele. Ultima sbucnire parlamentară a Castelanului dela Ciucea, n'a trădat decât... patimă și pătimire. Poetul „pătimirii“ noastre a ținut anume să fie în nota zigzagului său poetic și politic.

Feciorul lui „Iosif preotul“ care actualmente e un simplu „desrobit“ de bastonul mareșalului, a urcat tribuna Camerei, spre a aduce un ultim elogiul fostului pașă dela Banca Națională, care a excelat în fruntea acestui institut, dacă nu prin altceva, cel puțin prin... barba și prin telegrama sa. Gurile rele spun că și prin „cărămida“... cu care a făcut cunoștință.

Vrednic de subliniat în legătură cu perorația intempestivă a dsale domnului fost diregător al ministerului de interne și al fondurilor secrete, este atitudinea răsmerițatului partid al „poporului“, față de viața parlamentară. Gradații mareșalului sunt singurii cari nu contribuie ca voroava cunoștințelor lor la debaterile parlamentului, atunci când se desbat probleme de interes obștesc.

Zadarnic a fost apelul M. S. Regelui pentru o dorită și sănătoasă desțindere politică, pentru o colaborare

parlamentară creatoare și civilizată. A ieșit din dăcoasa-i pasivitate partidul liberal, dar oamenii mareșalului nici n'au vrut s'audă.

Iată însă că la cel dintâiu prilej, când un ortac de-al dumnealor e strâns cu ușa, logofeții cari n'au intrat în parlament la apelul Regelui... zoresc de-a dreptul la tribuna Camerei spre a apăra... barba mazilului Burilianu.

Ce spunem? Caporalii șefului dela Aui sunt în nota perfectă a zigzagului lor... poetic și politic.

După multă sărguință și pradă de cerneală, presa conului Tancred a reușit... să trântiască guvernul, numai în săptămâna aceasta, de 48 de ori.

Dacă guvernul va fi trântit și în săptămâna ce vine tot de atâtea ori, putem să afirmăm, întemeiați pe dovezi ce nu sufăr „desmintire“, că guvernul va mai sta la putere... 48 de ani. Drept aceea, adresăm tuturor directorilor de clinici psihiatrice din țară, un călduros apel de a rezerva cât mai multe locuri, pentru numeroșii pacienți, cu cari vor avea în curând... de furcă.

Nu ne gândim, Doamne feră, nici la conu Tancred, nici la generalul Moșoiu. B. G.

Cum se citesc cărțile în Rusia

Pedepse drastice pentru acei cari fac lectură „neautorizată“

În nici un domeniu al Rusiei sovietice nu se exercită un control atât de sever ca în cel al presei și literaturii. Bolșevicii cunosc foarte bine puterea cuvântului tipărit și deaceia acordă o atenție extraordinară controlării sale. Nu numai presa periodică, dar și literatura artistică se află sub cea mai strictă cenzură politică.

Nu poate fi nici o îndoială că în masele largi se naște din această pricină un interes cu atât mai mare pentru literatura necontrolată de comuniști. Cu încetul a început să se formeze o întreagă viață literară clandestină, care este însoțită de întregii serii de persecuții din partea regimului dominant. Sunt persecutați nu numai acei la cari se descoperă literatură politică (discursuri opoziționiste), dar și acei la cari se descoperă opere artistice neautorizate.

Zilele acestea s'a întors din Rusia tânărul savant rus M. Artemiev, care a avut prilejul să vie în contact cu actualul tineret din Rusia, participând și în viața publică clandestină de acolo. M. Artemiev și-a publicat impresiile sale în coloanele ziarelor din Paris și din declarațiile sale se pot afla multe lucruri necunoscute din viața care domnește în Rusia sovietică.

Dovada cea mai izbitoare despre „libertatea“ creației în Rusia sovietică, — scrie M. Artemiev, — o formează vasta literatură nepermisă care există numai în manuscrise. Cu toate ostensiile extraordinare cu care e legată o asemenea literatură, ea e răspândită în toate părțile, pătrunzând pe căi nevăzute în toate orașele, ivindu-se în diferite regiuni aproape simultan. Nici un singur autor nu știe unde și în câte exemplare apare manuscrisul său, a cărui primă ediție are numa 5—10 exemplare. Un asemenea manuscris rămâne de multe ori numai un timp foarte scurt, ba chiar numai o singură zi, sau o singură noapte, în mâinile proprietarului său provizoriu, căci acesta îl încredințează mai departe prietenilor și cunoscuților săi. Intotdeauna se găsește aproape în fiecare oraș câte o scriitoare sigură, care transcrie manuscrisul și noua „ediție“ este gata. Cu ajutorul acestor dactilografe necunoscute, dintre care unele lucrează chiar și în birourile sovietice, se răspândește apoi în nenumărate exemplare, literatura liberă a autorilor necunoscuți. Nu fără pricină birourile

sovietice sunt surprinse de vizita detașamentelor tineretului comunist, cari caută să descopere câte o acțiune contrarevoluționară. Există deasemenea și supraveghetori spioni, cari au instrucțiuni speciale spre a controla dactilografele și activitatea lor.

Câteodată manuscrisele literare sunt editate hectografic, precum și cu alte aparate primitive de multiplicare. Aceasta se întâmplă însă foarte rar. La o asemenea multiplicare se hotărăsc numai tinerii cari fac parte din vre-un grup politic și cari sunt hotărâți a propaga direct ideile lor. O asemenea încercare se încheie de obicei foarte tragic, căci cei descoperiți sunt întotdeauna împușcați fără milă.

Și când te gândești că la noi nu există pedeapsa cu moarte nici pentru bandiții de rând. În Rusia, în schimb ești pus la zid și împușcat pentru „oribila“ crimă de a citi o operă literară.

Bibliografie revizionistă

Emil de Nagy et M. Fenyő: *Le traité de Trianon et ses conséquences*. Budapest, 1927. (Tratatul dela Trianon și consecințele sale).

F. Olay: *Le théâtre hongrois dans les Etats successeurs 1918—1928*. Budapest, Athenaeum, 1930.

Prof. Dr. Adolphe Pechány: *Ce qu'on enseigne dans les écoles Tchécoslovaques*. Victor Hornyánszky.

Charles Tisseyre: *Une erreur diplomatique. La Hongrie mutilée*. Paris, 1923. (O eroare diplomatică. Ungaria mutilată).

Louis Villat: *Le rôle dela Hongrie dans la Guerre Polono-Bolchevik de 1920*. Paris, rue Jacob 45. (Rolul Ungariei în războiul polono-bolșevic din 1920).

† **SERBAN TILEA**. Fratele nostru iubit Viorel V. Tilea subsecretar de stat la Prezidenția Consiliului de Miniștri, a încercat durerea nemărginită de a pierde din viață pe unicul băiat, micul Șerban, în vârstă de trei ani. Rugăm pe fratele Viorel V. Tilea și pe îndurerata familie, să primiască și pe această cale cele mai sincere condolențe, prin care Chemarea se împărătește din același doliu cernit al inimii sale și depune o lacrimă pe mormântul proaspăt al micului Șerban.

Spicuri din presă

Ministril Chemăriști

Activitatea ministrilor chemăriști dr. Emil Hațieganu și dr. V. V. Tilea este viu comentată de toată presa din Capitală. Sărguința și priceperea cu cari s'au devotat binelui obștesc i-a impus din primul moment ca oamenii de stat cari știu ce vreau.

Iată un ecou al acestei considerații din partea opiniei publice, răsfrânt în coloanele revistei „Cronica Parlamentară“, care consacră două articole speciale, spre a scoate în relief personalitatea ministrilor chemăriști: Emil Hațieganu și Viorel V. Tilea.

Dr. Emil Hațieganu

E prototipul omului politic din Ardeal. Accentuez *omul politic* cinstit, deci antagonistul politicianului, care face din politicianism o profesie rentabilă.

Pe dr. Emil Hațieganu politica l-a costat. A făcut zeci de ani de sacrificii. Zile pierdute, bani pierduți. Dar a rămas cu o credință tare.

E bărbatul politic care are o convingere neștrămutată, un crez, — pentru care e oricând gata să angajeze o luptă dărză, până în pânzele albe.

De aceia au fost atât de juste, de impresionante cuvintele ce le-a pronunțat dl Maniu, ca răspuns la salutul ce i-a adresat dl Emil Hațieganu, în calitatea lui de șef al organizației partidului național-țărănist în județul Cluj, când dl Maniu a venit întâia oară la Cluj ca șef al guvernului:

— „Cauza pentru care ai luptat atâtea vreme, frate drag, nu era nici cauza ta personală, nici a mea, nici a partidului; era cauza națiunii întregi, căci tu ai voit ca tot Românul să se simtă bine în România, să fie mai multă dreptate, mai multă omenie în țara noastră“.

Și acum, când și-a atins ținta luptelor politice de un deceniu, credeți că profesorul Emil Hațieganu are timp de reculegere? Să se odihnească pe laurii câștigați? Dimpotrivă: Trebuie să continue să fie slujitorul devotat al națiunii.

De dimineată, cum deschide ușa casei sale, îl așteaptă puzderie de solicitori, cu privirea rugătoare, cu mâna întinsă. Țărani și sutucari intelectuali și meseriași, oameni fără slujbă, ca și slujbași fără drepturi.

Și ministrul Muncei, trebuie să aibe vreme pentru oricine și oricând. Grea misiune. Totuși dr. Emil Hațieganu izbuteste să satisfacă pe toată lumea.

Viorel V. Tilea

Am cunoscut un om politic civilizată și cult și obiectiv. Acest om este dl V. V. Tilea. Nu mă știu „lăudător“ al guvernanților pentru o mie și unul de motive. Aceasta nu exclude însă cu nimic elogiul când descoperi omul care să-l justifice.

Subsecretarul dela prezidenție aparține acestei categorii, tot mai rară azi, într'un mediu politic în care a stăruiat până acum blazarea și nefasta nivelare în însușiri negative. Și aceasta nu numai în partidul actualilor guvernanți.

Cunosc destul de bine pe oamenii de dreapta ai politice românești. Cel puțin pe unii din ei. (Elanul opus, magnificența agramată a unora, conspirând cu impetuozitatea de suburbie a altora, izbutiseră să mă țină departe dintr'un sentiment de repulsivitate absolută). Sunt foarte câștigați în experiența politică, cunoscându-i de un câștig care nu e egalat decât de ce-am pierdut ca stimă pentru ei...

La 80 ani, Clemenceau, scârbit de „oamenii stângei“ definea democrația: *des rats sur un égout*. Am impresia că la noi, canalul — și șobolanii — s'au deplasat dela stânga la dreapta...

Incontestabil nu, democrația agresivă, agramată, neonestă, trivială, ab-

jectă. Dar hotărât da, democrația oamenilor de ținută, de măsură, de cuvânt și de decentă.

Cunoștința politică a dlui V. V. Tilea îmi impune serioase revizuri. Purced spre ele.

Radu Budișteanu

Cum vede America criza Europeană

Un ziar american publică un articol intitulat „Foametea în timp de belșug, este consecința neunirei din Europa“, semnat de Sisley Huddleston.

Autorul privește actuala situație critică ca rezultatul barierelor comerciale și al datorilor de războiu.

„Atât vechile cât și nouile țări europene, scrie dl Huddleston, au ridicat bariere vamale, una contra alteia, bariere ce fac imposibilă o producțiune și o distribuție rațională. Dacă am putea admite — ținând seama de sentimentele omenești — ideea naționalismului în politică, acest sentiment nu își are, în nici un caz rostul în chestiuni economice.

Fostul imperiu Habsburgic era, fără îndoială, un anacronism din punct de vedere politic; dar oricum el a permis Europei Centrale să practice solidaritatea economică. Când acest stat a fost desmembrat, țările succesoare cari, economicește depindeau unele de altele, au fost destul de lipsite de rațiune și au ridicat ziduri vamale dealungul frontierelor lor. Ori cine vede absurditatea unei Europe divizate în fracțiuni economice chiar conferințele ce s'au ținut în scop de a remedia această stare de lucruri nu au dus la nici un rezultat: protecționismul este în creștere. Europa trece dela încercări pentru un acord general la acorduri bilaterale, apoi iar se întoarce la metoda multilaterală; merge dela dreapta la stânga și iar se întoarce îndărăt.

Deși guvernele nu au ajuns însă să se înțeleagă între ele, marile grupuri industriale s'au convins că nu pot trăi în compartimente înguste și au format între ele un număr mare de carteluri.

Ceva, mai mult și țările agricole din Europa se străduiesc să formeze o uniune care, fără a ține seama de considerațiuni politice are de scop să înlesnească o desfacere mai bună a produselor lor.

Argumentele ce s'au adus pentru a motiva criza economică: suprapopulația și supraproducția sunt contradictorii, căci o supraproducție implică și comunicația acelei supraproducției. Adevărul este că nu există în Europa nici suprapopulație, nici supraproducție, ci numai lipsa de organizare corespunzătoare. Astfel vedem că grăul se strică în depozit, iar populația nu este suficient hrănită. Peste tot sunt șomeri, în unele țări ei se cifrează la milioane și sunt de cele mai multe ori hrăniți de stat, devenind astfel o sarcină pentru industrie și comerț, cari trebuie să plătească impozite pentru a-i ajuta. În consecință, industria și comerțul își văd sporite dificultățile. Niciodată nu s'a văzut un paradox mai neiertător ca acesta: sărăcie totală într'o lume ruinată de belșug.

Remediile ce au fost aplicate până acum, în special măsurile de protecțiune s'au mărginit în a arunca povara pe umerii vecinului, care, reacționând și el, toată lumea a ieșit nemulțumită.

Este clar că problema nu poate fi rezolvată decât prin cooperare. Nici o națiune, fie ea chiar favorizată nu poate să-și asigure echilibrul economic, dacă rămâne izolată sau dacă îl caută în dauna altei țări.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN